

WORKSHOP · CBS HEERLEN · 6 OKTOBER 2026

Workshop Spelling

Annemarie van der Zeeuw · wetenschappelijkschrijven.nl

PROGRAMMA

Welkom en opzet

0–5 min

Quiz ronde 1

5–20 min

Werkwoordspelling

20–45 min

Los of aan elkaar?

45–65 min

Quiz ronde 2

65–75 min

Pauze

75–85 min

Tussen-n en tussen-s

85–105 min

Hoofdletters en apostrofs

105–110 min

Sneldictee en afsluiting

110–120 min

Regel of opzoeken?

1

gebeurt / gebeurd

regels

2

warming-up, gemanaged

regels, soms opzoeken!

3

kippenhok, groentesoep

gewijzigde regels (1996)

4

manoeuvre, per se

opzoeken – geen regel: historisch gegroeid

2

BLOK 2

Quiz ronde 1

<https://wetenschappelijkschrijven.nl/schrijfdokter-cbs/>

SPELLINGQUIZ · CBS HEERLEN · RONDE 1

Workshop 6 oktober 2026

SPELLINGQUIZ · RONDE 1

De klassiekers

Kies steeds één antwoord. Je ziet meteen hoe het zit, en aan het eind verschijnt je score. Twijfelen mag, het is tenslotte spelling.

10 vragen ±5 minuten

Start de quiz

Iedereen speelt op het eigen toestel. Er worden geen namen of scores opgeslagen.

Alvast deze twee..

Vraag 9

A Wij hebben hun gisteren een herinnering gestuurd. ✓

B Wij hebben hen gisteren een herinnering gestuurd.

Hen of hun?

*Hun = meewerkend voorwerp zonder voorzetsel: we stuurden **hun** een herinnering. Hen = lijdend voorwerp of na een voorzetsel: we informeren **hen**; we sturen het aan **hen**. Nooit: hun hebben.*

Vraag 10

A enquête

B enquête ✓

C enquête

‘Enquête’ krijgt een accent circonflexe (‘hoedje’) op de tweede e. Veel Franse accenten zijn uit onze spelling verdwenen, maar sommige zijn nog nodig. Zoek op bij twijfel!

QUIZ RONDE 1

De onderwerpen van de eerste ronde

Vraag

1 · 2 · 3

Werkwoordspelling

Blok 3

Vraag

4 · 5 · 6 · 7 · 8

Los of aan elkaar?

Blok 4

Vraag

9 · 10

Hun/hen en enquête

Zojuist besproken

3

BLOK 3

Werkwoordspelling

Hetzelfde woord.... verschillende regels

Het **gebeurt** morgen.

Het is gisteren **gebeurd**.

Hetzelfde woord, twee regels

PERSOONSVORM

Het **gebeurt** morgen.

Persoonsvorm · onderwerp het · stam + t

VOLTOOID DEELWOORD

Het is gisteren **gebeurd**.

Voltooid deelwoord · gebeur-en → r · niet in 't kofschip
→ d

D, T of DT?

Is het woord een voltooid deelwoord?

Nee

Vervang het werkwoord door lopen.

Hoor je bij *lopen* een t?

Nee: geen t
ik loop → *ik vermoed*

Ja: wel een t
hij loopt → *hij belooft*
ze loopt → *ze houdt*

Ja

Neem het hele werkwoord zonder -en.

Eindigt die vorm op een letter uit 't
kofschiptaxietje?

Ja: eindig op -t
boffen → *bof* → *geboft*

Nee: eindig op -d
beloven → *belov* → *beloofd*

Persoonsvorm: stam of stam plus t

Ik loop

Jij loopt
Loop jij?

Hij/zij/u loopt

Ik houd / word

Jij houdt / wordt –
Houd / word jij?

Hij/zij/u houdt / wordt

Voltooid deelwoord: kofschiptaxietje

Hij heeft het gefikst.
Er is op de deur geklopt.
De tekst is getypt.
Ze heeft geboft.
We zijn genept.
Zij is gestrest.
De auto is gecrasht.
De tekst is gefaxt.
Hij heeft geracet.

Het is gisteren gebeurd.
Dat heeft ze beloofd.
Is dat goed gelijmd?
Hij heeft erop vertrouwd.
Het vlees is aangebrand.
Zij werd gestoord.
Dat heeft me verbaasd.
We hebben geskied.
Heb je hem opgebeld?

't kofschip (en taxietje)

+ x en c in leenwoorden: faxen → gefaxt

Hele werkwoord zonder -en	Verleden tijd · voltooid deelwoord
boff-en → f (wél in 't kofschip)	bofte · geboft
belov-en → v (niet in 't kofschip)	beloofde · beloofd
bested-en → d	besteedde · besteed

Kies de goede zin

- A** Als je iets belooft, houdt dan je woord.
- B** Als je iets belooft, houd dan je woord.
- C** Als je iets beloofd, houdt dan je woord.
- D** Als je iets beloofd, houd dan je woord.

Kies de goede zin

A Als je iets belooft, houdt dan je woord.

B Als je iets belooft, houd dan je woord. ✓

C Als je iets beloofd, houdt dan je woord.

D Als je iets beloofd, houd dan je woord.

Waarom? Jij belooft: stam + t. Houd dan je woord: gebiedende wijs, dus alleen de stam.

Kies de goede zin

- A** Ik heb het beloofd, maar hij vertrouwt me toch niet.
- B** Ik heb het beloofd, maar hij vertrouwd me toch niet.
- C** Ik heb het beloofd, maar hij vertrouwd me toch niet.
- D** Ik heb het beloofd, maar hij vertrouwt me toch niet.

Kies de goede zin

A Ik heb het belooft, maar hij vertrouwt me toch niet.

B Ik heb het beloofd, maar hij vertrouwd me toch niet.

C Ik heb het belooft, maar hij vertrouwd me toch niet.

D Ik heb het beloofd, maar hij vertrouwt me toch niet. ✓

Waarom? Beloofd: voltooid deelwoord, v niet in 't kofschip. Hij vertrouwt: persoonsvorm, stam + t.

Kies de goede zin

- A** Als u nu besteld, word het overmorgen thuisbezorgd.
- B** Als u nu besteld, wordt het overmorgen thuisbezorgd.
- C** Als u nu bestelt, wordt het overmorgen thuisbezorgd.
- D** Als u nu bestelt, wordt het overmorgen thuisbezorgt.

Kies de goede zin

A Als u nu besteld, word het overmorgen thuisbezorgd.

B Als u nu besteld, wordt het overmorgen thuisbezorgd.

C Als u nu bestelt, wordt het overmorgen thuisbezorgd. ✓

D Als u nu bestelt, wordt het overmorgen thuisbezorgt.

Waarom? U bestelt en het wordt: persoonsvormen, stam + t. Thuisbezorgd: voltooid deelwoord met d.

Kies de goede zin

- A Wat betekent het als de verzekering de schade niet vergoed?
- B Wat betekent het als de verzekering de schade niet vergoedt?
- C Wat betekend het als de verzekering de schade niet vergoed?
- D Wat betekend het als de verzekering de schade niet vergoedt?

Kies de goede zin

A Wat betekent het als de verzekering de schade niet vergoed?

B Wat betekent het als de verzekering de schade niet vergoedt? ✓

C Wat betekend het als de verzekering de schade niet vergoed?

D Wat betekend het als de verzekering de schade niet vergoedt?

Waarom? Het betekent en de verzekering vergoedt: twee keer persoonsvorm, stam + t.

BONUSVRAAG 1

‘Beantwoord deze vraag vóór 1 oktober.’ **Waarom staat hier géén t?**

A

Omdat er geen onderwerp is: dit is een opdracht (gebiedende wijs)

B

Omdat de stam al op een d eindigt

C

Omdat het verleden tijd is

BONUSVRAAG 1

Beantwoord deze vraag vóór 1 oktober. Waarom staat hier géén t?

A Omdat er geen onderwerp is: dit is een opdracht (gebiedende wijs) ✓

B Omdat de stam al op een d eindigt

C Omdat het verleden tijd is

Waarom? Gebiedende wijs = alleen de stam. Maar een vraag met u: Beantwoordt u deze e-mail?

BONUSVRAAG 2

Welke zin is correct?

- ☐ A De bestede bedragen zijn aan de hoge kant.
- ☐ B De besteedde bedragen zijn aan de hoge kant.

BONUSVRAAG 2

Welke zin is correct?

A De bestede bedragen zijn aan de hoge kant. ✓

B De besteedde bedragen zijn aan de hoge kant.

Waarom? Voltooid deelwoord als bijvoeglijk naamwoord: besteed + e = bestede. Besteedde is verleden tijd.

TERUG NAAR DE QUIZ

De antwoorden

Vraag 1

A Word u hierover nog geïnformeerd?

B Wordt u hierover nog geïnformeerd? ✓

Bij u als onderwerp krijgt de persoonsvorm een t: u wordt.

Vraag 2

A Wat gebeurt er met de gegevens die ik heb aangeleverd? ✓

B Wat gebeurt er met de gegevens die ik heb aangeleverd?

Gebeurt is hier de persoonsvorm. Vergelijk: wat is er gebeurd?

Vraag 3

A Beantwoord u deze e-mail vóór vrijdag?

B Beantwoordt u deze e-mail vóór vrijdag? ✓

Een vraag met u als onderwerp: u beantwoordt. 'Beantwoord deze e-mail!' is gebiedende wijs.

4

BLOK 4

Los of aan elkaar?

Samengestelde woorden: plakken maar!

kast + deur : kastdeur

kleding + kast + deur : kledingkastdeur

kwartaalrapportage · gegevensaanlevering

accountmanager · podcastscript

contactcentermedewerkersarbeidsvoorwaardenovereenkomst

Koppelteken?

wc eend

zee eend

vwo leerling

jojo effect

suppletie aangifte

De regels

Hoofdregeel: samenstellingen schrijf je aan elkaar, hoe lang ze ook worden.

Koppelteken bij...	Voorbeelden
klinkerbotsing	zee-eend, jojo-effect · maar: suppletieaangifte
afkorting, initiaalwoord of cijfer	wc-eend, vwo-leerling, pdf-bestand, 3-jarige
een eigennaam	Armani-jasje, oer-Hollands
bijzondere voorvoegsels	oud-werknemer (ex, niet, non, bijna, interim,...)

Aan elkaar of met een koppelteken?

Quizvraag · goed	Waarom
Vraag 4 · kortetermijnplanning	hoofdregel: aaneen, ook met een woordgroep erin
Vraag 8 · data-analyse	koppelteken bij klinkerbotsing (a + a)
Vraag 6 · btw-aangifte	koppelteken na een initiaalwoord · btw met kleine letters
Vraag 7 · 3-jarige periode	koppelteken na een cijfer · periode blijft los
Vraag 5 · oud-werknemer	koppelteken na een bijzonder voorvoegsel (oud = voormalig)

BLOK 5

Quiz ronde 2

claude.ai/artifact/TMxfWNn8VXGADqsd94RWM3

SPELLINGQUIZ · CBS HEERLEN · RONDE 2

Workshop 6 oktober 2026

SPELLINGQUIZ · RONDE 2

Kleine tekens, **grote twijfel**

Kies steeds één antwoord. Je ziet meteen hoe het zit, en aan het eind verschijnt je score. Twijfelen mag, het is tenslotte spelling.

10 vragen ±5 minuten

Start de quiz

Iedereen speelt op het eigen toestel. Er worden geen namen of scores opgeslagen.

Scan en speel mee

Pauze

10 minuten

BLOK 6

Tussen-n

kippe(n)hok

honde(n)hok

De regels

Regel	Voorbeelden
Wél n: eerste deel heeft alléén een meervoud op -en	eendenei, heggenschaar, bonensoep
Geen n: eerste deel heeft ook een meervoud op -s	groentesoep, aangiftedossier
Geen n: eerste deel is uniek of heeft geen meervoud	zonneshijn, hellepoort, rodekool, platteland
Geen n: eerste deel is versterkend bedoeld	apetrots, takkewijf, beresterk
Vaste uitzonderingen: oude woorden ('versteend')	bruidegom, schattebout

Onthoud: aangiftedossier, want aangifte heeft twee meervouden: aangiften en aangiftes.

Tussen-n of niet?

eend...ei

hegge...schaar

groente...soep

ape...trots

bone...soep

aangifte...dossier

De antwoorden

eendenei

wél n

heggenschaar

wél n

groentesoep

geen n

apetrots

geen n

bonensoep

wél n

aangiftedossier

geen n

Woorden op -e met meervoud op -en én -s

Ze krijgen in een samenstelling geen tussen-n: **aktetas, aangiftebiljet, gemeenteambtenaar**

aangifte	belofte	eigenaresse	gemeente	methode	ronde
aanname	bijdrage	einde	gewoonte	oorkonde	route
akte	bode	etappe	hoogte	oplage	schade
analyse	boete	fase	kade	opname	uitgifte
attitude	cassette	geboorte	keuze	orde	volume
barricade	collecte	gedaante	kudde	parterre	waarde
bede	diepte	gedachte	lade	pauze	zone
behoefte	douane	gelofte	lengte	periode	

Twijfel? Kijk of het woord ook een meervoud op -s heeft, of zoek het op.

TUSSEN-S

De tussen-s schrijf je op gehoor

Hoor je een s?

Schrijf hem.

**leeftijdsaanduiding
overheidsinstantie
bedrijfsleven**

Hoor je geen s?

Dan niet.

**kwartaalrapportage
contactpersoon**

Let op: in gegevensaanlevering hoort de s bij gegevens. Twijfel? Zoek het op.

7

BLOK 7

Hoofdletters en apostrofs

Welke is goed?

A

**Nederlandse
bedrijven**

B

**nederlandse
bedrijven**

Welke is goed?

A

het ministerie

B

het Ministerie

Welke is goed?

A

AOW

B

aow

Welke is goed?

A

de Islam

B

de islam

Welke is goed?

A

de burgemeester

B

de Burgemeester

Welke is goed?

A

1 Oktober

B

1 oktober

De antwoorden

Goed	Waarom
Nederlandse bedrijven	afgeleid van een aardrijkskundige naam
het ministerie	soortnaam; hoofdletter alleen in de volledige naam
AOW	afkortingen van wetten en regelingen
de islam	religieuze verwijzingen: kleine letter
de burgemeester	functieaanduidingen: kleine letter
1 oktober	maanden en dagen met een kleine letter

Hoofdletter of niet?

Regel	Voorbeelden
Aardrijkskundige namen en woorden die ervan zijn afgeleid	Nederlandse bedrijven, Heerlens, Limburgse
Instelling als soortnaam: kleine letter; volledige naam: hoofdletter	het ministerie / het Ministerie van Financiën
Initiaalwoorden van gewone woorden: kleine letters; van eigennamen: hoofdletters	btw, pdf, zzp, sms / CBS, NS
Dagen en maanden: kleine letter	maandag 1 oktober

Apostrof of niet?

Meervoud op -s

Met apostrof na a, i, o, u, y:

**baby's, kiwi's, lolly's, pro's en
contra's**

Zonder apostrof na andere
klanken:

**niveaus, cafés, abonnees,
kangoeroes, tantes**

Na afkortingen en initiaalwoorden

Uitgang krijgt een apostrof:

**zzp'er, sms'en, A4'tje, 65+'er,
cd's**

Voorvoegsel krijgt een
koppelteken:

ge-sms't

Weggelaten letters

Apostrof op de plek van de
weggelaten letters:

's maandags, 's ochtends

Nieuwe woorden, oude regels

Engelse werkwoorden

Kijk naar de uitspraak: eindigt de stam op een klank uit 't kofschip?
Dan -te en -t:

updaten → updatete, geüpdatet

De e van de Engelse stam blijft staan:

deleten → deletete, gedeletet

Nieuwe werkwoorden

Ook hier gewoon de oude regel:
stam + t.

ik app → hij appt

Voltooid deelwoord via 't kofschip:

appen → appte, geappt

Engelse samenstellingen

Samenstellingen schrijf je aaneen, ook met een Engelse woordgroep:

**socialmediabeleid,
humanresourcesafdeling**

Koppelteken bij klinkerbotsing:

socialmedia-account

Engelse werkwoorden met -te en -t

Hele werkwoord	Ik	Verleden tijd	Voltooid deelwoord
back-uppen	back-up	back-uppte	geback-upt
coachen	coach	coachte	gecoacht
douchen	douche	douchte	gedoucht
editen	edit	editte	geëdit
faken	fake	fakete	gefaket
faxen	fax	faxte	gefaxt
finishen	finish	finishte	gefinisht
freelancen	freelance	freelancete	gefreelancet
layouten	layout	layoutte	gelayout
outplacen	outplace	outplacete	geoutplacet
resetten	reset	resette	gereset

In 't kofschip?

Dan -te en -t.

Kijk naar de **uitspraak** van de laatste klank, niet naar de letter.

faxen: **ks** → gefaxt

racen, faken: **s, k** → geracet, gefaket

douchen, finishen: **sj** → gedoucht, gefinisht

Let op: de e van de Engelse stam blijft staan: fakete, freelancete, outplacete.

Engelse werkwoorden met -de en -d

Hele werkwoord	Ik	Verleden tijd	Voltooid deelwoord
brainstormen	brainstorm	brainstormde	gebrainstormd
cancelen	cancel	cancelde	gecanceld
cateren	cater	caterde	gecaterd
controllen	control	controld	gecontrold
enteren	enter	enterde	geënterd
interviewen	interview	interviewde	geïnterviewd
joggen	jog	jogde	gejogd
plannen	plan	plande	gepland
saven	save	savede	gesaved

Niet in 't kofschip?

Dan -de en -d.

Ook hier telt de **uitspraak**:
saven klinkt als seev, dus d.

Eindigt de stam op een
klinker? Ook **d**: gecopyd,
geskied, gebarbeued.

Let op: geen dubbele medeklinker aan het eind: jogde, plande, gecontrold.

BLOK 8

Sneldictee en afsluiting

8

Sneldictee 19 fouten

Klik op elk fout gespeld woord. Een verkeerde klik kost je 2 seconden.

0/19

GEVONDEN

0:06,4

TIJD

0

MISKLIKKEN

1. De oer Hollandse RTL4 presentator bestelde in twee café's een lende**bief**stuk.
2. Word de circulaire over de suppletie-aangifte vóór vrijdag verstuurt?
3. Na de flits-controle hebben we de publikatie naar alle abonnee's gepushed.
4. Tijdens de video-call hadden de employés een inspirerende gedachtewisseling.
5. We hebben de pros en contras besproken en daarna chic gebarbecuet.
6. Wie heeft de presentatie getimet, en wie heeft alle kiwis opgegeten?
7. Na die workshop voelde ik me gebrainwashed: het leek wel een hellenpoort.

Scorebord

Live: iedereen die deze pagina nu open heeft. Snelste tijd bovenaan.

Annemarie (jij)

0/19

Voor de docent

Laat iedereen die zijn naam heeft ingevuld tegelijk beginnen, of zet alles terug voor een nieuwe ronde.

Start voor iedereen

Nieuwe ronde

Sneldictee 19 fouten

Klik op elk fout gespeld woord. Een verkeerde klik kost je 2 seconden.

19/19

GEVONDEN

0:31,3

TIJD

0

MISKLIKKEN

1. De ^{oer-Hollandse} ~~oer~~ ^{RTL 4-presentator} ~~Hollandse~~ ^{cafés} ~~RTL4~~ ^{lendenbiefstuk} ~~presentator~~ bestelde in twee ~~cafés~~ een ~~lendenbiefstuk~~.
2. ^{Wordt} ~~Word~~ de circulaire over de ^{suppletieaangifte} ~~suppletie-aangifte~~ vóór vrijdag ^{verstuurd} ~~verstuurt~~?
3. Na de ^{flitscontrole} ~~flits-controle~~ hebben we de ^{publicatie} ~~publikatie~~ naar alle ^{abonnees} ~~abonnee's~~ ^{gepusht} ~~gepushed~~.
4. Tijdens de ^{videocall} ~~video-call~~ hadden de employés een inspirerende gedachtewisseling.
5. We hebben de ^{pro's} ~~pros~~ en ^{contra's} ~~contras~~ besproken en daarna chic ^{gebarbecued} ~~gebarbecuet~~.
6. Wie heeft de presentatie ^{getimed} ~~getimet~~, en wie heeft alle ^{kiwi's} ~~kiwis~~ opgegeten?
7. Na die workshop voelde ik me ^{gebrainwashed} ~~gebrainwashed~~. het leek wel een ^{hellepoort} ~~hellenpoort~~.

Scorebord

Live: iedereen die deze pagina nu open heeft. Snelste tijd bovenaan.

!

Annemarie (jij)

0:31,3

Voor de docent

Laat iedereen die zijn naam heeft ingevuld tegelijk beginnen, of zet alles terug voor een nieuwe ronde.

Start voor iedereen

Nieuwe ronde

AFSLUITING

Bedankt voor je aandacht!

Twijfel? Zoek het op!

woordenlijst.org

officiële spelling

onzetaal.nl/taaladvies

uitleg bij twijfelgevallen

taaladvies.net

Nederlandse Taalunie